

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl předsedou senátu Mgr. Alexandrem Krysem v právní věci **žalobce:** vystupující pod jménem **V.G.**, st. přísl. Ukrajina, t.č. Zařízení pro zajištění cizinců Drahonice 41, Podbořany, *zastoupeného Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M., eur., advokátem, se sídlem Praha 8, Karolínská 654/2*, proti **žalované: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Nádražní 2, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2016, č. j. KRPP-95128-29/ČJ-2016-030022,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á n á r o k na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

- I.
Napadené rozhodnutí

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalované, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců zajišťuje za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění cizince byla podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovena na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

II. Žaloba

V podané žalobě žalobce především namítal, že byl vydáním napadeného rozhodnutí zkrácen na svých právech, a že žalovaná jeho vydáním porušila § 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) ve spojení s § 124 odst. 1 a § 123b zákona o pobytu cizinců, podle kterého je nutné přednostně před zajištěním cizince uložit tomuto cizinci zvláštní opatření za účelem vycestování. Dále žalovaná porušila podle žalobce § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve spojení s článkem 5 odst. 4 Evropské úmluvy o lidských právech („Evropská úmluva“), podle kterého každý, kdo byl zbaven osobní svobody, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.

Žalobce dále konstatoval, že podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je při rozhodování o zajištění cizince policie povinna zabývat se též otázkou, zda by v daném případě nebylo dostačující pouhé uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Takovýmto zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území je podle § 123b odst. 1 písm. a) téhož zákona mj. povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam a pravidelně se osobně hlásit policii ve lhůtě jí stanovené. Úvaha, proč v daném případě nepostačilo ve vztahu k žalobci uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, namísto jeho zajištění, je však podle mínění žalobce v napadeném rozhodnutí obsažena zcela nedostatečně. Žalovaný správní orgán navíc v tomto ohledu ani dostatečně nezjistil skutkový stav, a to v rozporu s § 3 správního řádu, podle něhož byl povinen zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný pro správné posouzení možnosti uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Při hodnocení získaných důkazů byla přitom žalovaná povinna postupovat objektivně a zjišťovat všechny rozhodné skutečnosti ve prospěch i neprospěch žalobce. Žalovaná však postupovala v rozporu s těmito povinnostmi, když nezjistila všechny skutečnosti rozhodné pro možnost uložení povinnosti zdržovat se na stále adrese a hlásit se na policii, jakožto mírnější alternativy k zajištění.

Skutečnost, že uvedl, že do ČR přicestoval jako turista (tj. bez úmyslu zdržovat se zde dlouhodobě) podle žalobce ještě sama o sobě neznamená, že nemá kde v ČR pobývat do doby jeho vycestování. Žalovaná však tyto skutečnosti nikterak nezjišťovala a ani k tomu neprovedla výslech žalobce a bez dalšího uzavřela, že mírnější prostředky k zajištění nelze v případě žalobce uložit. Z výše uvedeného je podle žalobce patrné, že žalovaná dostatečně nezjistila a neodůvodnila svůj závěr, proč nebylo dostačující pouhé uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Obecnost poskytnutého odůvodnění a absence vypořádání se s jinými podstatnými okolnostmi, které tento závěr zpochybňují, činí odůvodnění napadeného rozhodnutí nedostatečné z hlediska § 2, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, a tedy nezákonné.

Žalobce namítal, že z ustanovení čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy je zřejmé, že každý zásah do osobní svobody musí být podroben soudní kontrole. Tato kontrola pak nejen musí proběhnout urychleně a v případě nezákonnosti zbavení svobody vést k propuštění cizince, ale zároveň musí být vykonávána s určitou periodicitou. Evropský soud v minulosti v tomto ohledu mj. konstatoval, že *„odstavec 4 představuje procesní záruku zejména proti pokračování takového zajištění, které, ačkoliv bylo zpočátku nařízeno zákonným způsobem, se*

následně mohlo stát nezákonné a ztratit tak své opodstatnění. Požadavky týkající se rychlosti a pravidelnosti soudní kontroly v přiměřených intervalech (...) mají především za cíl, aby nevyvstalo nebezpečí, že osoba zůstane zajištěna ještě dlouho poté, co zbavení její svobody ztratilo jakékoliv opodstatnění."(Evropský soud, Chichkov v. Bulharsko, č. 38822/97, 9. ledna 2003). S uvedeným výkladem se ztotožnil také Nejvyšší správní soud, když konstatoval: „Podle čl. 5 odst. 4 evropské úmluvy každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné. Záruka zakotvená v citovaném článku zahrnuje právo na pravidelný soudní přezkum důvodů pro trvání zbavení osobní svobody. Ten může být prováděn soudy automaticky, postačuje však umožnění cizinci iniciovat takový přezkum v rozumných intervalech (...). Jestliže jiné prostředky nápravy pravidelně trvají dva a více měsíců, aniž jsou k tomu důvody na straně samotných zajištěných cizinců (zejména jimi způsobené obstrukce). Je třeba, aby správní orgány stanovovaly v rozhodnutích o zajištění takové lhůty pro trvání zajištění, aby byla v nejvýše zhruba měsíčních intervalech zajištěna možnost účinného soudního přezkumu důvodů takového zajištění. (...) V dané souvislosti je nutno vzít v úvahu, že cizinec je podle zákona o pobytu cizinců zajištěn z typově podstatně méně závažných důvodů než vazeb nestíhaný obviněný v trestním řízení, takže je nezbytné, aby standard soudní ochrany jeho osobní svobody byl přinejmenším takový, jaký je ve vazebních věcech" (Nejvyšší správní soud, č. j. 7 As 97/2012 - 26, 4. září 2012). V této souvislosti žalobce konstatoval, že v jeho případě však byla délka trvání zajištění stanovena v rozporu se shora uvedeným na 90 dnů, což ho ve svém důsledku zbavuje práva garantovaného čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy, a je proto s tímto ustanovením v rozporu.

Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaná především poukazovala na skutečnost, že zajištění cizince na základě napadeného rozhodnutí bylo ukončeno již dnem 11. 7. 2016.

Dále uvedla, že žalobce byl dne 29. 6. 2016 zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dne 7. 7. 2016 podal žalobce v zařízení pro zajištění cizinců opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Dne 8. 7. 2016 rozhodlo Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky o zajištění žalobce ve smyslu ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen zákon o azylu) o zajištění žalobce v zařízení. Dne 11. 7. 2016 bylo ukončeno zajištění cizince na základě rozhodnutí vydaného dne 29. 6. 2016. V této souvislosti žalovaná namítala, že ukončením zajištění žalobce odpadl důvod žaloby.

Dále konstatovala, že jak vyplývá z předaného správního spisu, byl žalobce zajištěn 29. června 2016 dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským

státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit, nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. V průběhu řízení bylo dostatečně prokázáno a ve spise zadokumentováno, že žalobce pobýval na území České republiky v rozporu se zákonem, bez platného cestovního dokladu a bez oprávnění k pobytu (víza) na území ČR neměl zajištěno ubytování ani doručovací adresu, vzhledem k jeho předchozímu jednání bylo odůvodněno nebezpečí, že by cizinec mohl stěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaná byla přesvědčena o zákonnosti svého postupu při zajištění žalobce. V žalobě napadeném rozhodnutí, se žalovaná zabývala i možností uložení zvláštního opatření a jeho neuložení řádně odůvodnila.

Žalovaná žádala, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

Vzhledem k tomu, že žalobce, ač byl v napadeném rozhodnutí v souladu s ustanovením § 172 odst. 5 věta druhá a třetí zákona o pobytu poučen o tom, že soud nařídí k projednání věci jednání, navrhně-li to účastník řízení nejpozději do 5 dnů ode dne podání žaloby, v této lhůtě nepožádal o nařízení jednání, žalovaná souhlasila s rozhodnutím o věci samé bez jednání a současně nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby nařídít jednání, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) ve spojení s § 172 odst. 5 věta druhá zákona o pobytu, o věci samé bez jednání.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadených rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadená rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Podle § 125 odst. 1 téhož zákona nesmí doba zajištění překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.

Podle § 126 odst. 1 téhož zákona je policie povinna po celou dobu zajištění cizince zkoumat, zda důvody zajištění trvají.

Soud předně uvádí, že ačkoliv byla předmětná žaloba včasně podána v souladu s § 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců prostřednictvím policie dne 29. 7. 2016, tedy poté, kdy bylo zajištění cizince, uskutečněné na základě napadeného rozhodnutí, dne 11. 7. 2016 ukončeno, nelze přezkum napadeného rozhodnutí s ohledem na tuto skutečnost odmítnout, neboť

rozhodnutí žalované, je pravomocným rozhodnutím, které stále existuje a může být nezákonné z důvodů namítaných v žalobě. Odmítnutí přezkumu napadeného rozhodnutí by znamenalo odepření práva na soudní ochranu (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 7 Azs 101/2005-46).

Žaloba není důvodná.

Soud se neztotožnil s tvrzením žalobce, že by v jeho případě postačovalo použití tzv. zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, a že se žalovaná touto možností nezabývala dostatečně. K posouzení této námitky ze správního spisu a z napadeného rozhodnutí vyplývá následující: Dne 14. 6. 2016 v 17:35 hod. byla hlídkou ODSČ Plzeň v součinnosti s hlídkou OPKE Plzeň na Centrálním autobusovém nádraží v Plzni, stanoviště č. 1 provedena pobytová kontrola podle § 164 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců v mezinárodní autobusové lince Praha –Paříž. V 17:40 hod. byl vyzván žalobce k prokázání své totožnosti, kdy tento u sebe neměl a nepředložil žádný doklad totožnosti a neprokázal oprávněnost k pobytu na území ČR. Žalobce byl následně zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Dne 15. 6. 2016 byl vyhotoven protokol o vyjádření účastníka, do kterého žalobce uvedl, že z Ukrajiny odjel v roce 2006 do ČR, kde několikrát neúspěšně žádal o mezinárodní ochranu. Obdržel výjezdní příkaz do 30. 10. 2012. Na toto vízum podle svých slov odjel do Francie, kde 12. 12. 2013 požádal o azyl. Měl cestovní doklad č. CR095988, platný do 30. 9. 2012. Jiný cestovní doklad neměl. Uvedl, že ve Francii stále běží jeho řízení o mezinárodní ochranu. Konstatoval, že bydlí ve Francii v soukromí ... Na otázku správního orgánu jaký cíl byl jeho cesty, odpověděl, že vyjel z Francie před několika dny do Prahy autobusem. V Praze byl jen jako turista. Nebydlel nikde. Přenocoval na ulici. Na dotaz žalované, zda v ČR s občanem Evropské unie nebo s občanem ČR sdílí společnou domácnost, uvedl, že nesdílí. Dále konstatoval, že nemá žádné finanční prostředky a chtěl by zpět do Francie. Dne 18. 6. 2016 požádala žalovaná Policejní prezidium ČR, odbor mezinárodní policejní spolupráce o sdělení, zda je s žalobcem vedeno ve Francii řízení o udělení mezinárodní ochrany a v jakém je stadiu. Dne 21. 6. 2016 obdržela žalovaná odpověď, v níž bylo uvedeno, že: „*IP Paříž sdělil, že podle záznamů cizinecké databáze byl G.V. registrovaný pod číslem cizince 9503160359. Na území Francie nelegálně vstoupil dne 1. 10. 2012. Co se týká řízení, bylo vydané pouze rozhodnutí o vyhoštění, žádné povolení k pobytu mu nebylo vydáno*“.

Podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly. Zákon o pobytu cizinců na území České republiky nevyžaduje, aby předtím, než policie přistoupí k zajištění cizince podle § 124 tohoto zákona, bylo třeba vždy využít zvláštních opatření za účelem vycestování cizince podle § 123b (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 01. 2012, čj. 8 As 36/2011 - 83). Dospěje-li ovšem policie k závěru, že uložení zvláštního opatření za účelem vycestování cizince z území v daném případě nepostačuje, musí úvahy, o které tento závěr opírá, uvést v odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince. V daném případě se soud ztotožnil s názorem žalované nevyužít zvláštních opatření za účelem vycestování cizince. Jak ze shora uvedeného vyplývá, žalobce v řízení před správním orgánem neuvedl

adresu místa pobytu, na které by se zdržoval. Naopak konstatoval, že přicestoval do ČR pouze jako turista, kdy přenocoval na ulici. Uvedl, že s nikým na území ČR nesdílí společnou domácnost. Nadto soud poukazuje na skutečnost, že žalobce v řízení uvedl i nepravdivé informace o skutečnosti, že se nachází ve Francii v pozici žadatele o mezinárodní ochranu, kdy jeho žádost nebyla dosud rozhodnuta a na otázku, zda se chce dobrovolně vrátit do země původu, odpověděl, že nikoliv, že se chce vrátit do Francie. Takovéto jednání žalobce spíše poukazuje na to, že by mírnější opatření ve formě zvláštního opatření za účelem vycestování podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu nebylo dostačující, neboť by nebyla záruka, že svým jednáním nebude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění.

K námitce žalobce, že žalovaná své posouzení ohledně nepoužití zvláštního opatření ve smyslu § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nedostatečně odůvodnila a také nezjistila řádně skutkový stav, soud uvádí, že žalovaná se posouzení mírnějších opatření věnovala na str. 5 napadeného rozhodnutí, kdy především na základě vyjádření žalobce a také jeho jednání dospěla k závěru, že by zde v případě použití mírnějšího opatření nebyla záruka, že by žalobce z území ČR skutečně vycestoval. Hodnocení žalované je podle náhledu soudu zcela dostatečné, objektivní a bylo učiněno na základě zjištění, které žalovaná učinila v průběhu správního řízení. Žalovaná své tvrzení o nemožnosti použití mírnějších opatření, ve vztahu k použití nahlášení místa pobytu, kde by se žalobce mohl zdržovat, nepostavila pouze na zjištění, že žalobce do ČR přijel jako turista bez úmyslu zdržet se dlouhodobě. Žalovaná sama při pohovoru zjišťovala, zda žalobce např. na území ČR nesdílí společnou domácnost s občanem ČR nebo EU, kdy žalobce uvedl, že nikoliv. Toto své zjištění také uvedla do odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud uvádí, že je pravdou, že zajištění za účelem vyhoštění představuje krajní prostředek pro realizaci vyhoštění. Je proto vždy na místě vážít provedení mírnějšího opatření a to co možná nejdůsledněji. V daném případě však žalovaná zmíněnou úvahu neopomněla, soud se s jejími názory o adekvátnosti zajištění žalobce plně ztotožnil. Zcela v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky ze dne 21. 3. 2012, čj. 1 As 11/2012 - 74, a ze dne 7. 12. 2011, čj. 1 As 132/2011 – 51) zároveň žalovaná promítla svou úvahu do odůvodnění napadeného rozhodnutí. Vzhledem k obsahu správního spisového materiálu soud konstatuje, že rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze zjištěného skutkového stavu, který je doložen ve správním spise a z něhož vyplývá, že v daném případě byly dány důvody pro zajištění žalobce.

Soud nepřisvědčil ani námitce žalobce, že doba, jeho zajištění, která byla stanovena na 90 dnů, je příliš dlouhá, což má za následek nezákonnost rozhodnutí. Tato námitka není důvodná, neboť účinná právní úprava poskytuje zajištěnému cizinci dostatečnou právní ochranu, když je podle § 129a zákona o pobytu cizinců oprávněn v pravidelných intervalech iniciovat přezkoumání trvání podmínek zajištění formou žádosti o propuštění. Je-li o této žádosti rozhodnuto negativně, je oprávněn podat žalobu ve správním soudnictví, o které je soud povinen rozhodnout ve lhůtě sedmi dnů. O možnosti podat žádost o propuštění byl žalobce v napadeném rozhodnutí poučen. Na rozdíl od dřívějšího způsobu ochrany, kdy řízení ve věcech prostředků ochrany práv cizinců podle § 200o až § 200u zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v dřívějším znění pravidelně trvala dva a více měsíců, jsou žádosti o propuštění vyřizovány policií v krátkém časovém horizontu (stejně jako případný soudní přezkum) a reálně umožňují zadrženému cizinci bránit se proti trvajícím zajištěním v případech, kdy již nejsou nadále splněny jeho podmínky. Zároveň policie z úřední

povinnosti po celou dobu zajištění cizince zkoumá, zda důvody zajištění trvají. Žalobce byl zajištěn po dobu 90 dní. V případě, že budou po celou tuto dobu trvat důvody zajištění žalobce a nebude-li dříve realizováno správní vyhoštění, stanovil správní orgán délku doby zajištění na polovinu možného maxima, což 180 dní, kdy toto je zcela v souladu s § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

K poukazu žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7 As 97/2012 soud uvádí, že toto bylo vydáno Nejvyšším správním soudem ještě před účinností novely č. 303/2013 Sb., na základě které byl do zákona o pobytu cizinců včleněn shora uvedený § 129a zákona o pobytu cizinců.

Soud v daném případě neshledal, že by došlo k pochybení správního orgánu, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 11. srpna 2016

Mgr. Alexandr Krysl
předseda senátu

v.z. Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková